

Magasin

NR 5 | 2024-11-24

Qvinna

FAMILJ & SAMHÄLLE | Omvärlden | Vita rosen & motståndet mot Hitler | Kvinnomagasin *för livet*

“Vi vet att för dem som älskar Gud samverkar allt till det bästa, för dem som är kallade efter Hans beslut.”
Romarbrevet 8:28

Dikt

Just nu i vår värld finns så mycket strid och hat.
Och många människor har inte ens mat
på sina fat.
Så mycket folk lider i nöd
utan hjälp och stöd,
och deras tankar skenar.
Och mörkret inom dem sig utgrenar.
Vi måste börja varandra se
och för all nöd till Herren be.
Du och jag som troende måste vara salt och ljus,
så Jesus kan tända upp i de inres hus.
Ljuset lyser i mörkret och mörkret har inte övervunnit det, så säger Herrens Ord.
Låt detta budskap få klinga över hela vår jord. ■ *Skriven av Therese Nilsson, Broby*

“Och han visade mig en flod med livets vatten, klar som kristall, som går ut från Guds och Lammets tron. Mitt på stadens gata, på båda sidor om floden, står livets träd. Det bär frukt tolv gånger, varje månad ger det sin frukt, och trädets löv ger läkedom åt folken. Och ingen förbannelse ska finnas mer.” Uppenbarelseboken 22:1-3

Med hälsningar från Johanna Carsbrant, ordförande
Skicka in dina texter eller kontakta oss på:
qvinnor@outlook.com

Recept: Jordärtskockssoppa, 4 port.

Tid ca 45 min

ca 500 gr jordärtskockor

1 gul lök

5 dl vatten

2 tärningar grönsaksbuljong

2,5 dl matlagningsgrädde

1 krm vitpeppar

Fräs hackad lök

Tillsätt skalade och skivade jordärtskockor.

Koka under lock ca 15 min tills de är mjuka.

Mixa soppan och häll tillbaka den i kastrullen.

Tillsätt grädden.

Smaksätt och garnera gärna med persilja.

Servera gärna jordärtskockssoppan med nybakat
bröd. Med hälsningar från Gunnel Jönsson

Bordsbön

Gud, tack för att vi
gemensamt får dela denna soppa.
Och med nybakat bröd doppa.

Låt oss alla här bygga en bro
av medmänsklighet och tro.

Gode Gud välsigna maten
att slå upp på faten. Amen.

Skriven av Therese Nilsson, Broby

Skall vi hjälpa de sjuka?

"Bland vildar utgallras snart de, som äro sjuka till kropp och själ, och de öfverlevande visa vanligen ett kraftfullt helsotillstånd. Vi civiliserade människor göra å andra sidan vårt yttersta för att hindra utgallringen, vi bygga asylor för de orkeslösa, de lytta och de sjuka, vi stifta fattiglagar, och våra läkare anstränga sin yttersta skicklighet att till sista ögonblicket rädda hvars och ens lif. Det finnes skäl att tro, att vaccinering har räddat tusentals människor, hvilka fordom skulle i följd af svag kroppsbyggnad hafva dukt under för kopporna. Alltså fortplanta de civiliserade samhällenas sjukliga medlemmar sitt slägte. Ingen som har gifvit akt på de tama djurens afvel, skall betvifla, att detta måste vara högeligen skadligt för människan. Det är öfverraskande, huru snart brist på omsorg försämrar en tam race; men, förhållandet med människan sjelf undantaget, är knappast någon så okunnig, att han tillåter sina sämsta djur frambringa afföda"

Charles Darwin 1872 "Människans härledning och könsurvalet", Förra bandet, sid 126-127.

Hindra inte evolutionen genom att hjälpa de svaga och sjuka – det är Charles Darwins egen syn! Så annorlunda mot den kristna etik som vi fortfarande till stor del bygger vårt samhälle på.

Bibeln säger om Jesus:

"Ett brutet strå skall han inte krossa, och en rykande veke skall han inte släcka"

(Matt 25:20)

Detta visar hur Jesus gör med svaga människor. Och ordet lasarett kommer från Lazarus, mannen som Jesus uppväckte från de döda.

Sjukvård och kristen tro har alltid gått hand i hand.

Låt oss prata lösningar och möjligheter. *Pro-life.*

Text: Johanna Carsbrant | Två ändrar på ett snöre har det blivit kring debatten kring pro-life och dem som är för abort. Det behöver inte vara på det sättet. Har du någonsin känt att någon har dömt hela dig och hela ditt liv? Att ingen förstår dig eller de beslut som just du har tagit? Exakt så är det när vi säger att vi ska rädda barnen. Kvinnan tänker: "Bra, men jag då?" Direkt pekar man ut mödrarna, vilka instinktivt går till attack och försvarsställning. Förmodligen på grund av kvarstående sorg, över den abort som skett.

Ja, varför inte. "Ingen" förstår dem och hur de hade det då. De var tvungna, av många skäl som ingen kan förstå. Står det också en man som säger "nej till abort", så blir hatet ännu större och kvinnan tänker: "Jaha, lätt för honom att säga detta, han är ju man. Jag hade inget val." Att då i det läget gå med i ett pro-life koncept, parti eller sammanhang blir för många kvinnor att gå till åklagaren och domaren som hatar deras liv, och det går inte av principskäl.

Det hela blir därmed känslöstyrkt och kvinnorna känner sig dömda, kanske också när det är en man som säger det, då det kan ha varit pojkvännen eller mannen som bad denna kvinna göra abort (samtidigt som hon inte kan förlåta sig själv).

Jag tror inte de flesta aborter görs av ondskas skull, utan av att man inte ser någon annan utväg. Samt så har det konstigt nog blivit kutym att i första hand erbjuda abort till de som kommer till ungdomsmottagningarna eller gynekologerna.

Samhället är inte byggt för mödrar.

Vad kan vi göra för att skapa mer förståelse? Många i Qvinnonätverket har gjort en abort och nu mår de dåligt av det och har valt att stå upp för liv. Men de dömer inte heller andra som gör abort i den utsträckning som många tror. (En vän sade till mig igår som är troende att hon möter många unga tjejer, och vid 14 års ålder låter det ju inte som en lätt uppgift att behålla barnet. Den rädsla och känslöstorm som kommer på det måste man också kunna ha i beaktande.) Vi på vår ände av vårt snöre som kvinnor, många av oss är mödrar, vill även säga att vi vill **hjälpa** kvinnan. Vi kommer inte att frysa ut någon som har gjort en abort och vi vill inte att "de brinner i någon skärseld" eller liknande, som ofta porträtteras kring konservativa kvinnor.

Vi kan förstå. De flesta kvinnor tycker inte om abort, men deras hjälplöshet när de vandrade och var gravida ser ingen. De kanske hade en man som slog dem? Och de hade ingen familj att fly till och såg ingen annan utväg när de inte heller hade ett arbete. Vi dömer inte dessa mödrar. Jag själv hade en jobbig och svår sits när jag blev gravid, mina förutsättningar var mycket låga, men jag chansade och tog en risk med att starta eget företag. Varför? Dels kan man bli uppsagd om man är gravid.

I många fall finns det ingen som vill ha en nybliven mamma som anställd, särskilt inte en som vill vara med sitt barn. Arbetsgivaren räknar: "Hur många vabb-dagar kommer denna kvinna ha?" samt "Är hon ensamstående?" Då är det nästan kört för kvinnan att få arbete. Här vill ofta Socialdemokrater m.fl. peka finger åt de "hemska kapitalisterna" och de vägrar se sitt eget ansvar, när de (Socialdemokraterna) säger: "frihet till kvinnan, döda ditt barn och få jobb istället".

Alla kan inte starta eget företag. Idag dömer vi de kvinnor som vill ha sina barn kvar innan de ens har fått försöka för att arbetsmarknaden inte tillåter det. Kvinnan börjar hata sin egen kvinnlighet som en förbannelse: "Varför kan inte jag få det arbetet?" "Skall jag behöva sluta min

utbildning bara för att jag är gravid? Alla män får ju gå kvar, de har ju inga problem - och sedan har dessa män mage att kritisera mig för att jag prioriterade mitt liv och gjorde abort.”

Vi i Qvinnonätverket fattar detta. Det är en trång korridor som blir trängre och trängre och där kraven höjs mer och mer.

Vision: Vi vill därav inte döma någon kvinna eller varför hon tog sitt beslut. Hur kan vi ändra på att man känner sig så trängd, hur kan vi ändra på att samhället inte är byggt för biologiska kvinnor och moderskapet, hur kan vi bli bättre på att stötta just kvinnan som skall föda och ta hand om barnet? Vi kan lägga fram fakta om att det är ett barn från befruktningen, att de har tänder och nervsystem vid vecka 11 och vecka 13 - men det hjälper föga om mamman inte känner sig trygg. Vi vill därav säga att vi inte hoppar på de kvinnor som tagit det beslutet och vi vill inte agera som deras domare eller åklagare.

Vi vill vara med i de rörelser som hjälper blivande mödrar och stöttar dem. Vi vill även att de som tar hand om sina barn, vid pension eller senare i livet, skall belönas - och inte som idag missunnas för att man var hemma med sina barn. Jag vet flertalet fyrbarns-mammor som när de nu har blivit pensionärer inte har råd med mat. Samhället är inte uppbyggt för att få barn. Detta ser vi i ett flertal länder såsom Sydkorea, Sverige och Japan.

I jakten på jämställdhet, ska vi ignorera att vi är kvinnor och biologiskt kan få barn? Kom gärna med olika idéer hur vi kan återuppbygga och stärka en kvinna och hela familjen med att ha en närvarande mamma. ■ Johanna Carsbrant | Skicka in dina texter till qvinnor@outlook.com

Nej till dödshjälp

*Text: Melinda Andersson-Engström | Vi i Qvinnonätverket är pro-life. Detta uttryck är en blandning av det latinska *pro*, för, och engelskans *life*, liv, och betyder att vi står för människolivets okränkbarhet från dess början vid befruktningen till en naturlig död.*

Traditionellt associeras begreppet främst med att bekämpa, och erbjuda alternativ till, abort. På senare tid har en annan typ av "legitimerat dödande" dock blivit ett allt vanligare tema: dödshjälp eller eutanasi, även känt som assisterat självmord. Dödshjälp är precis vad det låter som: avlivning av en människa. Skillnaden mellan abort och dödshjälp är att den som dödas genom eutanasi redan är född, alltså befinner sig utanför livmodern, medan offret vid en abort är ett ofött barn. Vi och många med oss anser att båda dessa företeelser är avskyvärda och borde vara otänkbara i ett civiliserat samhälle.

Alla som någon gång behövt avliva ett husdjur vet hur hemskt det är att tvingas ta ett sådant beslut, som man samtidigt vet är det enda rätta, för att bespara djuret lidande. En del menar att samma sak borde gälla människor, att de borde kunna välja att låta sig avlivas om de upplever sitt lidande som oöverstigligt. Detta är dock ett ytterst problematiskt tankesätt som förnekar människans säregna ställning i skapelsen.

Många menar dock att det är en god gärning att befria en dödssjuk människa från sitt lidande. Alla vet att en människas död genom självmord lämnar djupa sår i de efterlevande, på ett helt

annat sätt än om personen dött naturligt - ändå finns det många som stödjer individens "rätt" att begå självmord på ett städat och "värdigt" sätt, inom stängda dörrar på en klinik. Kanada sticker ut när det gäller människor som avlivas - sedan några år tillbaka kan kanadensare ansöka om att få dö genom något som kallas MAiD - Medical Assistance in Dying. Ursprungligen var tanken att dödshjälp skulle erbjudas till svårt sjuka patienter vars naturliga bortgång var nära förestående - som om den sista delen i deras liv inte var värd något. Svårt sjuka patienter väljer ibland att avstå från ytterligare livsuppehållande vård för att förkorta sitt lidande - detta är emellertid något helt annat än att aktivt låta sig avlivas, och det finns situationer då patienter mirakulöst tillfrisknat.

Numera kan dock nästan vem som helst erbjudas MAiD, skälen för att anses behöva dö är oändliga: handikapp, depression, trauma från krig, sjukdomar som kan botas, ja till och med fattigdom! Flera patienter har uppgivit att de erbjudits dödshjälp som en rutinåtgärd för många olika fysiska och psykiska åkommor. Och även om det tack och lov är möjligt att tacka nej, så gör denna fråga givetvis något människan. Är jag en börda? Vore det enklare om jag bara försvann? Är jag värd att leva? Kunde resurserna användas till någon bättre behövande?

Så resonerade man i Nazityskland. Fysiskt och psykiskt handikappade var en onödig börda för samhället och kostade pengar som man istället kunde använda för bättre saker, ansåg den nationalsocialistiska välfärdsstaten. Sjuka och handikappade människor avlivades i massor, och propaganda användes för att få allmänheten att godta detta hänsynslösa mördande, såsom denna affisch från den raspolitiska tidningen Neues Volk (nytt folk) med texten: "60 000 riksmark är vad denna ärftligt sjuka person kostar samhället under sin livstid. Medborgare, detta är också dina pengar!" Idag förfasas vi med rätta över detta resonemang - och ändå säller sig många människor bakom möjligheten till självvald dödshjälp.

Alla har vi dagar då vi känner att vi inte orkar leva. Dagar då fysiska, psykiska eller existentiella lidanden kan driva oss till tanken på att världen vore bättre utan oss. Men det går över. Vi har inte rätt att ta våra egna liv, varken brutalt eller "städat", på en klinik. Vi behöver istället allt stöd vi kan få för att resa oss upp, fortsätta framåt och orka en dag till. Om vården erbjuder oss hjälp att dö istället för hjälp att leva, vad gör det med oss?

Och även om dagens eutanasi bygger på "samtycke" och individens eget beslut, känns steget mot forcerad dödshjälp inte långt - vad händer t.ex. med en människa som anses behöva avlivas men inte kan samtycka på grund av ett omfattande mentalt handikapp? Vi vet hur det var i Nazityskland, låt oss inte gå tillbaka dit! ■ Melinda Andersson-Engström | Skicka in dina texter till quinnor@outlook.com

Vita rosen – hoppets fackla

Text: Anna Braw | Vita rosen är namnet på den motståndsgrupp i Tyskland, som 1942–1943 genomförde en rad riskabla aktioner mot den nazistiska regimen. Det kostade dem livet.

För att förstå deras mod är det viktigt att ge akt på två faktorer. Den första är den oerhörda entusiasm, som omgav Adolf Hitler under hans första år vid makten. Den andra faktorn är den nazistiska terrorn. Av Europas folk var det tyska folket det första som drabbades av nazisternas terror. Mord, misshandel, avsked, indoktrinering var flitigt använda medel. Om man betänker hur många som i nutida västerländska samhällen accepterar en allt trängre åsiktskorridor, hur många som tiger eller anpassar sig till politisk korrekthet utan den minsta risk att mista liv eller hälsa, så förundras man inte över likriktningen i Tredje riket.

Därtill kommer en tredje faktor, nazisternas skicklighet som ledare för en massrörelse. Framförallt var de mycket skickliga ungdomsledare. De tog upp den tyska ungdomsrörelsens arbetsformer. För oss är de mest kända från filmen *Sound of Music*: Sång, musik, dans, natur, frihet från allt konventionellt. Också de mest kända i Vita rosen – Hans och Sophie Scholl – drogs med i detta. Men snart visade det sig att Hitlerjugend och Bund Deutscher Mädel var något annat. Den frihet och individualism, som hade varit ungdomsrörelsens kännetecken, fanns det inget rum för. När Hans Scholl ville låta sin grupp ha en egen vimpel, blev det en stor konflikt. Det klarnade för Hans vad det handlade om. Här gällde inte livsglädje, idealitet och gemenskap, här handlade det om att fostra soldater till Hitlers arméer. Syskonen Scholls föräldrar hade insett det mycket tidigt. Deras far, som var jurist och borgmästare, sade: "Tro dem inte, de är vargar och domptörer och de missbrukar det tyska folket fruktansvärt." Den gången lyssnade inte familjens ungdomar. Några år senare började det klarna att konflikten kring ungdomsgruppens vimpel hade mer att säga. Nu var de vuxna. Flera av de unga männen i deras bekantskapskrets var inkallade till krigstjänst på östfronten och fick där uppleva den skoningslösa terrorn mot civilbefolkningen. Hösten 1942 förbyttes den tidigare triumfraden av ständiga motgångar. Den värsta var Stalingrad, där över 300.000 tyska soldater gick under.

Samtidigt ökade repressionen i hemlandet. Angiveri, korruption och maktmissbruk frodades. Nu insåg syskonen Scholl och deras kamrater att något måste göras. Bland kamraterna fanns Alexander Schmorell och Christoph Probst. Deras vapen i motståndskampen var flygblad, som de framställde med en primitiv tryckutrustning. De lyckades trycka och sprida sammanlagt sex flygblad. Redan framställningen var riskabel. Att köpa stora mängder kopieringspapper var att ta en risk. Att sprida dem var att ta en ännu större risk. Många sändes med post, men då gällde det att köpa kuvert och frimärken i stora mängder. Det gällde att söka upp olika inköpsställen och att inte köpa så ofta att det väckte misstänksamhet. Angiveriet och rädslan var massiva motkrafter. Snart kom flygbladen till Gestapos kännedom. Hemliga polisen lyckades dock aldrig infiltrera gruppen, inte heller att spåra den. Det sjätte flygbladet kom på okända vägar till England och spreds i tiotusentals exemplar från de brittiska flygplanen.

Endast långsamt och försiktigt vidgade Vita rosen sina kretsar. Den viktigaste nya medlemmen var professor Kurt Huber. Han var professor i musikvetenskap och psykologi vid universitetet i München och föreläste också i filosofi. Han gjorde viktiga insatser för de senare flygbladen.

Vad innehöll flygbladen? De var framförallt appeller till motstånd. Det första flygbladet börjar med orden: "Ingenting är ovärdigare för ett kulturfolk än att låta sig regeras utan motstånd av en härskarklick, hängiven dunkla drifter." Vita rosen tar upp en grundläggande föreställning i nazismen, "historiens tvivelaktiga lagenlighet". Nazismen var helt präglad av Darwins verklighetsuppfattning. Den innebar att tillvaron är en oavlätlig antagonism, en kamp mellan raserna, där den bäst utrustade rasen med nödvändighet kommer att besegra och förinta de svagare raserna. Man tänkte sig att "historiens hjul" obehövt rullar åt ett och samma håll, och att den enskilda inte kan ingripa i det. Allt är ödesbestämt. Determinismen är total. Men – och det är viktigt – genom denna ödesbestämthet tränger evolutionen ständigt fram.

I det andra flygbladet tar Vita rosen upp ett citat av Hitler: "Ingen kan föreställa sig hur man måste bedra ett folk för att kunna regera det." Lögnen var ett av Hitlers viktigaste grepp. För honom gällde det att ljuga mycket, att ljuga stort, att bortse från alla invändningar och upprepa lögnen i allt högre röstläge. Nazisterna gjorde anspråk på att ha en vetenskapligt grundad "världsåskådning", och många av den tidens vetenskapsmän bidrog också gärna till den bilden. Men i grund och botten var alltsammans lögn, ständigt upprepad lögn.

Det tredje flygbladet talar rakt in i vår egen situation. Hur ofta har vi inte hört: "Hurdant samhälle vill vi ha? Vi måste skapa ett rättfärdigt samhälle!" Föreställningen att man kan "skapa" ett samhälle är grunden för alla utopier, även den nazistiska. Vita rosen skriver: "En stat kan inte konstrueras rent teoretiskt, utan den måste växa, mogna, som den enskilda människan. Men man får inte glömma att i början av varje kultur finns en redan existerande, förberedande form till en stat. Familjen är lika gammal som människan själv."

Det fanns kristna som lät sig bedras av att Hitler talade om Gud, men det var inte Jesu Kristi Fader han talade om, det var det – enligt hans uppfattning – obetvingliga Ödet. I det fjärde flygbladet skriver Vita Rosen: "När Hitler på det skändligaste sätt nämner den Allsmäktiges namn, menar han den Ondes makt." Därmed kommer man in på ett ännu djupare skikt av analysen. Nazismen är inte bara en bedräglig ideologi, den är också demonisk: "Den som fortfarande idag tvivlar på de demoniska makternas verkliga existens, har inte förstått detta krigs metafysiska bakgrund."

Det femte flygbladet är en förutsägelse om det nya Tyskland, Förbundsrepubliken: "Det kommande Tyskland kan endast vara federalistiskt." När detta flygblad skrevs var Stalingrad redan förlorat. Nederlaget var på väg: "Skilj er i tid från allt som rör nationalsocialismen!"

Det sjätte flygbladet slutar med orden: "Vårt folk står inför uppbrottet från nationalsocialismens underkuvande av Europa, inför det nya genombrottet av frihet och anseende."

De sex flygbladen kostade fem unga människor livet. Även Kurt Huber greps och avrättades. Men med sitt mod, sin sanning och sitt offer lade de grunden för det nya Tyskland. Sophie Scholl har blivit en symbolperson för motståndet mot Hitler och en viktig gestalt för ungdom i Tyskland och över hela världen. Gator och skolor är uppkallade efter henne, frimärken har gjorts för att hedra henne, det finns böcker och film. Monument har rests över henne.

Av allt att döma, hade Sophie från sitt föräldrahem föga med sig av den kristna tro, som skulle bli en viktig drivkraft i hennes korta liv. Hennes mor Magdalene hade varit diakonissa. Under första världskriget arbetade hon på ett sjukhus, där hon mötte den tio år yngre pacifisten Robert

Scholl. Han var närmast religionslös men hade starka ideal, och han tycks ha präglat hemmet. Efter kriget blev han jurist.

När Hitler grep makten 1933 engagerade sig de fem barnen Scholl starkt i de nazistiska ungdomsrörelserna, till sina föräldrars sorg. Nazisterna var skickliga ungdomsledare, som förstod att använda scoutrörelsens arbetsformer, ge dem prägel av frigörelse och uppbrott och uttryck för samhörighet och gemenskap. Samtidigt militariserades formerna på ett sätt som gjorde att de liberalt fostrade barnen och ungdomarna Scholl kände sig alltmera främmande. De hade föga eller ingen insikt i de demoniska dragen i nazismen. Att den var främmande för kristen tro och kristet liv var dock uppenbart. Bild: Sophie Scholl fotograferad av Gestapo i februari 1944. Wikimedia Commons

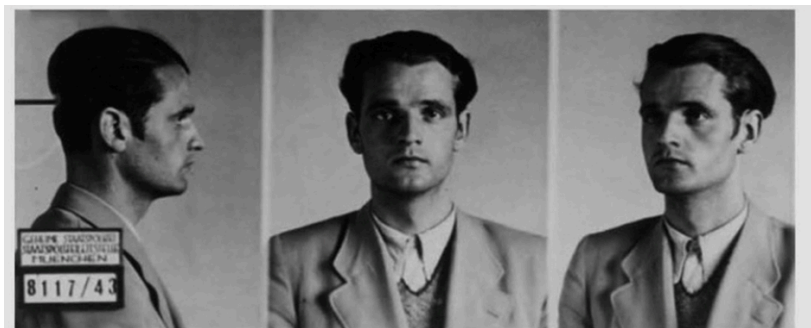

Efter studentexamen utbildade sig Sophie till förskolelärare och kallades därefter in till Arbetstjänsten, den kvinnliga motsvarigheten till värnplik. Under denna tid lärde hon känna Otl Aicher, vän till hennes syster Inge. Han var en genomtänkt katolik, som bestämt tog avstånd från nazismen. Eftersom han vägrat gå med i Hitlerjugend fick han ingen studentexamen.

Sophies broder Hans arbetade vid samma tid med att ordna Carl Muths bibliotek. Denne var en betydande kulturpersonlighet och redaktör för den viktiga tidskriften Hochland tills den förbjöds 1941. Även Carl Muth var romersk katolik. För syskonen Scholl, som kom från ett religionslöst hem, blev detta möten med en genomtänkt, övertygad tro, som gjorde djupa intryck. Hans satte viktiga böcker i Sophies händer: Augustinus, John Henry Newman, Paul Claudel. Detta blev en port in i en ny värld. Medan de andra unga kvinnorna i

Arbetstjänstens baracker pratade om ditt och datt, läste Sophie Bibeln och tunga teologiska böcker. Till en väninna skrev hon: "I min enkla glädje över allt vackert har

något stort och okänt trängt sig in, en aning om en Skapare. Honom prisar allt skapat och rent med all sin skönhet. Därför är det endast människan, som kan vara motbudande, därför att hon dragit sig undan från denna lovsång." Sophies dagbok får ofta prägel av ett samtal med Gud. När hon tänker på Gud gör hon det i börens form, som en gång Augustinus. Hon skriver: "Jag har ingen, ingen aning om Gud. Jag har inget förhållande till honom. Bara detta att jag vet. Och då hjälper mig inget annat än att be, att be." Hon skriver också: "Jag har märkt, att när jag älskar någon mycket, kan jag inte göra något bättre än att innesluta honom i min bin." Bild: Gestapos bilder av Hans Scholl. Bild: Wikimedia Commons

Sophie var förlovad med en ung yrkesofficer, Friedrich Hartnagel. Och ju mer hon tog avstånd från nazismen, dess mer problematiskt blev detta förhållande. Efter sin tid i Arbetstjänsten hade hon kommit till universitetet i München, där hennes bröder redan studerade. De tillhörde en krets på ungefär sextio studenter och professorer, som med fullt förtroende för varandra kunde diskutera politik.

Gestapo lyckades aldrig infiltrera denna krets, och det var i den som motståndgruppen Vita Rosen växte fram. Några av de medicine studerande i gruppen hade varit inkallade på östfronten och sett skakande bevis på de nazistiska övergreppen.

Genom sin mor lärde syskonen Scholl också känna en annan verklighet. 1939 hade Hitler i ett hemligt dekret befallt att alla obotligt sjuka och handikappade i Tyskland skulle dödas. Vården av sådana patienter låg i stor utsträckning hos den kristna diakonin och genom sina vänner bland diakonissorna fick Magdalena Scholl berättelser om hur bland andra autistiska barn dödades. När den fruktade bilen kom till ett av vårdhemmen, hade barnen frågat: "Vart skall vi?" En förtvivlad diakonissa svarade: "Rakt in i himmelen."

Syskonen Scholl och deras kamrater i München kände alltmer ett inre tvång att göra något konkret. Det blev Vita Rosen och de sex flygbladen. Sophie engagerade sig lidelsefullt för att sprida dem – de lades in i telefonkataloger på stationer, de postades till okända, de "glömdes" på tåg. Nu började Gestapo få upp ögonen för verksamheten, i synnerhet sedan Hitler-fientliga grafitti börjat dyka upp på husväggarna. Men inte heller nu lyckades man infiltrera Vita Rosen.

Christoph Probst, fotograferad av Gestapo efter gripandet. Bild: Wikimedia Commons

Gruppens medlemmar kom av naturliga skäl mycket nära varandra, och Sophie kände sig attraherad av en av dem, Alexander Schmorell. Men förlovningen med Friedrich

Hartnagel höll. Han hade ingen personlig tro, men Sophie skrev till honom: "Vi måste be, och be för varandra. Om du vore här, skulle jag knäppa mina händer tillsammans med dig. Vi är ju fattiga barn och svaga syndare." Efter Sophies avrättning sökte han förgäves bli degraderad till menig soldat. Hans upplevelser vid östfronten – bland annat Stalingrad – gjorde honom till regimmotståndare. Efter hans död 2001 utgavs hans brevväxling med Sophie.

Sophie hade en motvilja mot det ytliga och banala vanlighetlivet. Det var lätt att fly in i det mycket nära för att slippa krigets turbulens – och ansvaret. Hon ber: "Finner du hos mig kärleken till livets skönhet, så riv mig loss från den. Jag själv är alltför svag." Sophie nöjde sig inte med att ha trosövertygelse, hon ville känna och märka trons verklighet. Hon ber: "Hellre outhärdlig smärta än livet på måfå, hellre brinnande törst än tomhet." Hon fördes in i en andlig kamp: "Jag är så långt från Gud att jag inte ens känner hans närvaro i bönen. I detta läge hjälper endast bönen, och även om jag känner tusen demoner rasa inom mig, så skall jag hålla fast vid den räddningslina, som Gud i Jesus Kristus har kastat ut, också när jag inte längre känner den i mina stelnade händer."

18 februari 1943 greps Hans och Sophie Scholl efter en angivelse av en universitetsvaktmästare. Den polisman som förhörde dem blev berörd av deras starka tro och fullständiga osjälviskhet. De tog på sig hela ansvaret för Vita Rosens verksamhet. Framförallt var de angelägna att skydda den

medlem i gruppen, som redan hade familj och barn. Fyra dagar efter gripandet dömdes de till döden och avrättades med giljotin.

I en av de böner som finns i Sophies dagbok ber hon: ”Min själ är som torr sand, när jag försöker be till dig. Den känner inget annat än sin egen ofruktbarhet. Min Gud, förvandla du denna själens mark till en god jordmån, så att ditt utsäde inte blir sått förgäves i den. Låt åtminstone där en längtan efter dig få växa till ...”

Källor: Martin Fromm: *100 Jahre Sophie Scholl*; Diakrisis2/2021 Inge Scholl: *Vita Rosen*, 1974

Text: Anna Braw. Publicerat med tillåtelse. ■

Väckelse i lokalsamhället

Susanne Rogesund

En kväll råkade jag av en tillfällighet hitta en avhandling av Björn Svärd med titeln, *Väckelsen i lokalsamhället*. Jag blev då inspirerad att skriva en artikel om väckelsen med början om det förändrade samhället i Kumla 1865–1905 och därefter återknyta till vad en väckelsevind kan medföra i våra dagar. En stad eller ett specifikt område kan genomgå en radikal förändring i samband med att kristna väckelsevindar blåser fram i omgivningen. Det som var specifikt med Kumla socken var att det tillhörde Kumla stationssamhälle. År 1862 uppfördes stationsbyggnaden vid järnvägen mellan Örebro och Hallsberg. Det som brukar vara utmärkande för väckelsebygder är ofta ett stationshus. Järnvägsförbindelserna bidrog till spridningen av kristen litteratur och tillresta människor med ett andligt budskap.

Björn Svärd hade som målsättning med sin avhandling att undersöka väckelsen. I första hand den nyevangeliska väckelsen i ett lokalt sammanhang i Kumla socken i Närke. Avhandlingen beskriver väsentliga faktorer om hur väckelsen uppstod och dess utveckling.

Undersökningen omfattar alltså perioden 1865–1905. Under 1860-talet framträdde den nyevangeliska väckelsen i Kumla och började då att ta sig organisatoriska uttryck. Det som skede samtidigt var att partiskomakeriet i Kumla genomgick en stark tillväxtperiod. År 1865 fick väckelseprästen Axel Per Falk tjänsten som kyrkoherde i Kumla. Kyrkolivet genomgick en dramatisk och spännande förvandling i den kyrkliga verksamheten på grund av bland annat kyrkoherde Axel Per Falk. Väckelserörelsen i Kumla var med andra ord mycket stark och i dess spår följde nykterhetsrörelsen.

Vid en närmare undersökning av den religiösa föreställningsvärld som framträdde på grund av väckelsen i Kumla, är det angloamerikanska inflytandet. Det var den evangelikanska grunden, som hade börjat växa fram i England och Skottland från slutet 1700-talet. På grund av industrialismens genombrott förmedlades biblar och traktat genom olika kanaler till Sverige. Denna evangeliska kristendom kännetecknas av att den enskildes personliga omvändelse hamnar i centrum. Bibelsynen var biblicistisk med en stark tillit till bibelordet. Den Heliga skriften utgjorde grunden i alla trosläror. Denna nyevangeliska väckelse blev förhärskande i Kumlabygden under undersökningsperioden 1865–1905.

Denna väckelsecentrerade väckelse med bibelordet i centrum slog rot i Sverige på grund av framförallt Carl Olof Rosenius förkunnelse inom den så kallade nyevangeliska väckelsen. Det fanns också kvinnor som gjorde betydelsefulla insatser inom väckelserörelserna, som

exempelvis Carolina Wilhelmina Berg, (Lina) född 1832 och död 1903. Författarinna, född Sandell gift med grosshandlare Carl Oscar Berg. Lina Sandell kom att arbeta med översättningar och annat litterärt arbete. Det är bara Lina Sandell som kan jämföras med Carl Olof Rosenius i fråga om insatserna för såväl EFS verksamhet och för den nyevangeliska väckelsen. Lina Sandell var Sveriges första och mest framgångsrika kvinnliga förlagsredaktör. En av hennes första arbetsuppgifter var sammanställningen och redigeringen av en ny sångbok för EFS, Pilgrimsharpan. Jag har skrivit en uppsats om ”Samhällsförändring och nya teologier” där Lina Sandell omnämns.

Under 1880-talet radikaliserades väckelsen i Kumla och blev frikyrklig. I urkyrkan rådde en principiell kongregationalism. De enskilda församlingarna betraktades som autonoma storheter. Kyrkan var i förhållandet till de enskilda församlingarna något sekundärt. Den var inget annat än en konfederation uppbyggd av de enskilda självständiga församlingarna. Den lokala församlingen hade emellertid något av andrahandsbetydelse i förhållandet till det absoluta avgörandet, nämligen den enskildes förhållande till frälsningen.

Denna tidiga väckelse under slutet av 1800-talet i Kumlabygden kan knytas till dagens väckelse som sker på specifika platser i olika sammanhang. Ett exempel är Eklesia husförsamlingsnätverk i Örebro. Enligt Maria Fagré är bakgrunden till denna församlingsplantering att hon och hennes man Daniel år 2006 upplevde att Gud kallade vidare till att göra något vidare. Efter tidigare medlemskap och arbete i en EFK-församling i Närke upplevde paret att de ville gå vidare. De fick en vision om att grunda en församling. De började med att ställa frågor. Vad är en församling i grunden? Om vi börjar utan färdiga ramar, vad kommer Gud då att forma? En mängd frågor om helighet, tradition, kultur, osv, brottades paret med till att börja med.

Till slut författade de ett dokument med oersättligen byggstenar för en församling:

1. Jesus i centrum
2. Tillbedjan och bön måste fördjupas.
3. Växande lärjungaskap.
4. Bli mer Jesus lika
5. Mission

Deras församlingsgrundande resulterade senare i ett nätverk av husförsamlingar. Det visar vad en kristen väckelse kan åstadkomma i vår egen tidsålder. Detta par som grundade en egen församling hade inget understöd från någon församling. Inga lokaler eller församlingsverksamhet. Det visar hur en väckelse kan uppstå i det lilla och sedan utvecklas. Först i ett lokalsamhälle, för att senare sprida sig till ett större område.

Susanne Rogesund

Källor: Björn Svärd, Väckelsen i lokalsamhället. Individ, förening, församling i Kumla 1865–1905. Uppsala, 1987. Akademisk avhandling. (Skrifter utgivna av Svenska kyrkohistoriska föreningen. II Ny följd.) Melin, Jonas; Swanberg, Peter; Wellstam, Julia (Red). 2020, Vi planterar nya församlingar: 12 berättelser från hela Sverige, Evangelie. | Eklesia husförsamlingsnätverk - 24-7 Prayer Sverige

▪ Text: Susanne Rogesund

“Normalisera kristen tro - och låt den väcka anstöt”

Den 6 oktober hade Qvinnonätverket zoom-möte och frågestund med ordförande för tidningen Kristen Livsgrund, Carl-Henrik Karlsson. Deras tidning med fokus på hem, skola och samhälle grundades 1885 och hette då Folkskolans Vän. Följande text är ett utdrag ur texten “Normalisera kristen tro - och låt den väcka anstöt” skriven av Carl-Henrik i november förra året. Texten i sin helhet finns att läsa på www.kristenlivsgrund.se

Text: Carl-Henrik Karlsson (utdrag) | Vi behöver framställa verkligheten som den är. Erkänna och glädja oss åt att vi lever i ett samhälle som i sin grund är präglad av kristen tro, samtidigt som vi skall avslöja att kejsaren är naken och peka på människovärdets källa. Verkligheten är inte svart eller vit. Inte heller smetigt grå, utan svart OCH vit, röd OCH gul, blå OCH grön.

Vi kan även tänka på konfessionella friskolor som inför val brukar bubbla upp i den politiska debatten. RKF står upp för rätten för föräldrar att få välja en skola för sina barn – liksom för barns rätt att välja skola – som rymmer deras livsriktning. Men här behöver debattörer i alla skyttegravar betänka att den allmänna (!) skolan växte fram ur kyrkans undervisning, vilande på och sammanvävd med den kristna trons värderingar, betjänad och ledd av kyrkans personal. För fyra decennier sedan kände nog många kristna att slaget om den svenska skolan var förlorat, men istället öppnades det på 1990-talet för kristna friskolor att finansieras av skattemedel vilket vi har än idag. Det var inte på något sätt självklart efter att den kristna tron städats ut ur den allmänna skolan. Slaget är inte över utan vindarna kan snabbt vända i detta landskap. Låt oss tacka Gud för det goda han ger, parallellt med att vi analyserar, debatterar och verkar för att den kristna tron skall få vara det svenska samhällets stabila grund, med stor varm öppenhet för var och en att tro som den vill eller avstå från tro. ■

Läs mer på www.kristenlivsgrund.se | “Normalisera kristen tro - och låt den väcka anstöt” av Carl-Henrik Karlsson

Olika alternativ - hur gör andra länder?

Hemundervisning i Texas, USA

“There are many reasons to homeschool, and each family’s reasons are unique.”

- Monica

Introduktion: Karin Köhnberg | Hemskolning finns som alternativ utbildningsform i en rad andra länder men tillåts inte i Sverige. På Skolverkets hemsida står det att “...skolpliktiga barn både har en rätt och en skyldighet att delta i utbildning i skolan”. Denna språkliga formulering av Skolverket, att barn “har en rätt” att delta i utbildning i skolan, kan få alternativet hemundervisning att framstå som något fattigt och omodernt. Men vem har sagt och bestämt att det är så? För att lyfta fram en annan bild av vad hemskolning är, så tog vi kontakt med Monica Vaughan som varit med och grundat en hemskola i Texas. Som mest har denna skola haft 65 barn registrerade. I följande text berättar Monica om sin bakgrund och hur det gick till när hon var med och startade Grace Christian Academy.

Text: Monica Vaughan | When you look at a map of Texas, you’ll see that the southernmost tip touches both the Rio Grande River and the Gulf of Mexico. This is where we live, in what is

known as Deep South Texas—the Rio Grande Valley. We're right on the border with Mexico, a region with a 90% Hispanic population. Here, farming and poverty are part of life, but the people are incredibly warm, and the area offers a low cost of living with many opportunities in one of the fastest growing regions in the country.

I moved to Texas from California in the late 1990s for my first job in television as a reporter and weekend weather anchor at ABC's KRGV. I graduated from San Diego State University with a B.A. in Speech Communication, dreaming of a career in journalism. It was here, in the Valley, that I met my wonderful husband, Scott, and where we built our life together. We've now been married for 24 years, and we have three incredible boys—two in college and one who's a senior in high school. They were all homeschooled.

I'm the first generation in my family on my mom's side to be born in the U.S. My mother, Ingrid, was born in Stockholm, Sweden. She immigrated with my grandparents, Gunborg and Vaino Norberg, and her brother, Arne, in the early 1950s, arriving at Ellis Island. They worked hard, learned English, became U.S. citizens, and eventually settled in California, where my mom and her brother grew up. I was born in 1967, and Swedish was actually my first language because I lived with my grandparents until I was three.

I moved to Texas for my job, but after meeting Scott, I stayed. As our boys grew, I realized our busy life wasn't fulfilling the kind of family dynamic I wanted. I decided to leave my job to focus on raising them, but because Scott worked long hours, the boys hardly saw him. Around this time, homeschooling began to emerge as a popular option in our community, and my best friend, Aranda, and I began discussing what it might look like for our children when they reached kindergarten.

Aranda and I met before our first children were born, and we both ended up raising three kids within a few years of each other—her three girls and my three boys. The children became best friends, and over time, we began to consider homeschooling as a way to nurture their growth and our family's values.

There are many reasons to homeschool, and each family's reasons are unique. For me, I wanted the freedom for my boys to stay up later and spend more time with their dad. I wanted to be the one speaking into their lives daily, sharing our Christian faith and values. I wanted to break free from the hectic schedules of school, sports, and handing them off to others for hours each day, only to receive a tired, cranky child at the end of it all. Additionally, the public schools here didn't have a great reputation, and that factored into my decision.

However, the most significant turning point for me came after a devastating personal loss. I was six months pregnant with a baby boy when I experienced a placental abruption. I nearly died, and my baby didn't survive. It was a heartbreaking, life-altering event that made me question everything, including how I viewed my children. I realized that I had not been treating my boys as the precious gifts they truly are. Losing that baby made me reassess my priorities. I thought,

“If I could lose this child, who’s to say I wouldn’t lose my other children too?” It deepened my appreciation for them and for the time we had together. I believe I wouldn’t have considered homeschooling otherwise.

So, when my oldest son, Gunnar, was in first grade, I made the decision to homeschool. I began teaching him at home, and Aranda did the same for her girls. A few years later, a friend of Aranda’s from Tennessee told her about a hybrid school where students attended two days a week for lectures, group activities, and tests, while doing most of their work at home. It sounded like a great idea to us, and soon after, Aranda called me with a vision: she felt God was calling her to start a school for homeschoolers to help parents raise godly kids through a Christian education. She asked if I felt called to help start it, and though I didn’t feel led to start the school, I knew I was supposed to support her.

In 2014, we held an informational meeting for homeschooling families, and the response was overwhelming. God provided for us in ways we couldn’t have anticipated—finding us a location at a church with classrooms and a playground, supplying teachers, and bringing in students. Every time we encountered an obstacle, He came through. Grace Christian Academy (GCA) was born with just \$400 each, Aranda as the primary leader and me as her support.

Our school model combines flexibility with independence, much like a college experience. Students complete their homework, reading, writing, and research at home on Monday, Wednesday, and Friday. Then, on Tuesday and Thursday, they attend GCA for lectures, hands-on activities, testing, and assignments led by our teachers. The curriculum is Christ-centered, with the exception of math, and serves as a platform for teaching godly character. We emphasize personal responsibility, respect, critical thinking, and problem-solving while integrating Jesus and biblical principles into everything we do.

Homeschooling in Texas is considered a private school with no government oversight, allowing parents to choose the curriculum and educational approach that best suits their children. We didn’t have a formal set of state requirements, but if students aimed for college, they would need to meet the general standards of public high schools. When we first started, we had about 15 kids, ranging from first to sixth grade. We taught them all together in subjects like Art, Music, History, and Science, and then broke them into age-appropriate groups for more specialized subjects like Math and English. As our students grew, we expanded into high school. At our peak, we had around 65 students from kindergarten through 12th grade.

The younger children’s focus was on hands-on learning and social skills like waiting in line and raising hands. The older students were taught how to resolve conflicts according to Matthew 18 and how to engage in meaningful, respectful conversations. We also emphasized independent learning, teaching students to find and analyze information on their own.

We run GCA as a nonprofit, not as a business. Aranda and I have always approached this as a ministry. We never drew salaries, though we’ve always made sure to cover expenses such as rent, insurance, supplies, and teacher salaries. We select the curriculum each year, but each family buys their own materials. There are thousands of curriculum options, and homeschooling conventions offer a wealth of resources for parents. From workbook-based programs to online classes, homeschooling has become a well-resourced and viable option for many families.

For me, homeschooling has brought numerous blessings. I was able to be intimately involved in my boys' education, free from the indoctrination of secular or "woke" teachings. I could nurture their character daily and protect them from the pressures of public school culture. They were raised among kids and parents who share our values, and they learned the importance of family bonds, spending quality time with each other rather than getting lost in the peer-driven school environment.

Homeschooling also gave us the flexibility to travel and experience life as a family without being tied to a traditional school calendar.

As I approach the end of this homeschooling journey, with my youngest, Trace, finishing in May, I reflect on the deep satisfaction I feel for having been so involved in my boys' lives. Though I'll soon face the challenges of an empty nest, I am excited about what the future holds. These years spent raising my boys have been among the most fulfilling of my life, and I am forever grateful for the privilege of homeschooling them and for the opportunity to serve our community through Grace Christian Academy. ■ *Monica Vaughan*

Grace Christian Academy finns att hitta på facebook

Kristna värdepartiet vill tillåta hemundervisning i Sverige, läs mer i partiprogrammet.

Kvinnliga förebilder

Text: Lena Arvidsson Artman | I glädjen över att vara kvinna uppmärksammar jag framöver några av dem som varit mina förebilder i livet. Del två: Min mormor Sigrid 1880-1961.

Mormor är min förebild för:

A) att hon inte lät omständigheter i livet sänka henne. Alla som kände henne sa att hon alltid var glad och "såg allting från den ljusa sidan",

B) att hon inte bara fann sig i att livet inte blev som hon nog tänkt sig när hon var ung och blev förälskad, utan hon var ändå tillfreds och förnöjd även i livets uppförsbackar

C) att hon var tålmodig, uthållig och trogen.

Sigrids var yngst av nio barn, varav sju överlevde barndomen. Hon föddes åtta år efter en syster som hette, just Sigrid, och som dog i sitt sjätte levnadsår.

Det måste ju ha varit lite speciellt att få föra en död systers namn vidare...

När mormor var 25 år hade alla hennes andra tre storasystrar redan gift sig, och hade stora barnaskaror. Alla tre fick mellan sex och åtta barn.

När Sigrids far Lars var drygt 70 år kände han sig övertygad om att han skulle avlida före sin hustru Nilla. Han tog då löfte av sin yngsta dotter Sigrid att hon skulle stanna hemma och ta hand om sin mor så länge modern levde.

Åldringsvården vilade på familj och släkt i början av 1900-talet.

Följden blev att när min mormor träffade min morfar Karl så fick de invänta mor Nillas död innan de kunde gifta sig.

Tio långa år fick de vänta, och hade då hunnit bli 39 respektive 40 år.

Ett enda barn fick de, och det var min mor Anna.

Min mor har berättat att hon frågade mormor Sigrid om det inte varit hemskt att behöva vänta så länge innan hon kunde gifta sig med "sin själs älskade". Sigrid svarade då att hon tyckte så

otroligt mycket om sin mor Nilla, så det var inte något hon tänkte tillbaka på som en plågsam tid i livet.

Sigrids yngsta storasyter Amalia, gift Sondén, och tio år äldre än Sigrid, var den som ordnade bröllopfesten för Sigrid och Karl.

Året var 1919 och första världskriget var slut.

Jag tror att festen var i Skånes Vårsjö Folkskola där August Sondén var lärare och där familjen Sondén bodde.

Mormor klagade aldrig. Hon utstrålade harmoni och hon lyste för andra.

Det är rikt att ha haft en sån mormor även om jag själv inte fick ha henne så länge i mitt liv. Hon dog när jag var sex år. ■ *Har du egenskrivna texter om någon kvinnlig förebild? Skicka in till: qvinnor@outlook.com*

Vi behöver patriarkatet

Text: Melinda Andersson-Engström. Bild: pexels |
Dags för lite obekväma åsikter: Jag skulle säga att jämställdheten gått för långt och snarare tvingar män och kvinnor till en onaturlig livsstil som vi inte är skapta till.
Personligen tror jag inte på jämställdhet.

Jag tror på ett traditionellt, västerländskt patriarkat präglad av kristna värderingar - där mannen och kvinnan har **lika värde men olika roller och olika uppgifter** i familj och samhälle. Att återgå till det tror jag är enda sättet att värja sig mot det främmande patriarkat som kommer i och med islamisering, där kvinnan inte alls har samma värde som mannen.

Feminism, "jämställdhet" och postmodernism antar jag bara öppnar vägen för ett islamistiskt patriarkat. Många verkar utgå från att det kan bekämpas med ännu mer feminisism och jämställdhet. Men jag utgår från att jämställdhet är mot naturen och att man om man avskaffar ett patriarkat bara drar på sig ett annat. Patriarkat är naturens ordning, bara att välja vilket vi vill ha - det västerländska kristna eller det islamistiska.

Sann, biblisk kristendom tar fram det bästa ur mannen: att leda, beskydda, försvara, att uppoffra sig själv och älska som Jesus Kristus. Att vara stark och samtidigt ha god självkontroll. Att älska sin hustru i ett livslångt äktenskap och skydda henne med sitt liv. Notera hur kvinnor och barn förr alltid skonades först vid katastrofer, hur mannen gav sin jacka till kvinnan och höll upp dörren för henne. Vilken kvinna skulle inte vilja underordna sig en sådan man?

Islam tar fram det sämsta ur mannen: att förtrycka, roffa åt sig, bruka våld, självhävdelse och maktmissbruk.

Att återgå till klassiska västerländska könsroller och värderingar tror jag är enda skyddet mot islamisering. Då skulle kanske de som kommer utifrån ha respekt för oss och vår kultur. De har ingen respekt för prideparader och sagoläsande dragqueens - och varför skulle de? Det har inte jag heller. ■ *Melinda Andersson-Engström | Skicka in dina texter till qvinnor@outlook.com*

Förbjud partier att sälja spel och lotter!

Socialdemokraternas spel och dobbel

Text: Johanna Carsbrant

När jag hör nyheterna om hur Socialdemokraterna försöker spela bort sin roll med sina egna spel och lotter, genom att skylla på bolaget de anlidade, blir jag upprörd. Nu vill de att alla skall jaga Telemarketingbolag - det är tydligen dessa som är boven. Typiskt sossarna att jaga dem som arbetar och lura de äldre med spel.

Jag har ägt ett telemarketingföretag, och vi lurades aldrig. Det finns redan regler i branschen, vilka media inte berättar om, och allt skall spelas in. Det är 300 000 unga som får sina första arbeten inom detta och även blinda kan arbeta inom denna bransch. Det finns dåliga byggbolag - men har vi förbjudit alla byggbolag? De försöker dribbla bort pudelns kärna och det är att de sysslar med spel. De är ovärdigt av ett parti att säga att de står på de svagas sida och sedan utnyttja dem som är spelberoende. Socialdemokraterna får in ca 167 miljoner, är det verkligen telemarketingbolagets fel?

Staten äger Telia och de har internt både callcenter, tänk och försäljning utåt, skall de också förbjudas? Socialdemokraterna förpassar frågan till att de har godkänt bolaget, de har godkänt manus och samtalen har de säkert kunnat få lyssna till - men att de har anlitat ett oseriöst företag och är oseriösa med att de säljer lotter - det vill de inte ta i. Ber att folk inte jagar den felaktiga boll som nu kastas ut. Pudelns kärna är att de säljer lotter och blir rika på andras olycka. Skall ett parti verkligen få sälja lotter?

Jag som ordförande för Qvinnonätverket och som kristen kvinna, säger NEJ med stora bokstäver. Låt oss sedan faktiskt vara glada över att unga och blinda har en bransch som för mig gav mycket erfarenhet och lärde mig disciplin.

Alla företag behöver kunna sälja sina produkter och säljare behövs. Däremot behöver ingen egentligen Socialdemokraternas lotter. (Sossarna får in 167 miljoner står det, är det per år? Det bör angivas.)

Johanna Carsbrant

HistHÅRiskt

Text: Melinda Andersson-Engström. Bild: privata bilder | Här i Magasin Qvinna brukar vi oftast inte skriva om utseende och skönhet. Det beror till stor del på att vi vill vara fria från det kroppshets och osunda skönhetsideal som möter oss i så gott som alla andra kvinnotidningar. Emellertid skulle jag vilja dela med mig av något som massor av kvinnor kan göra hemma för att känna sig vackrare, helt utan stora utgifter, bantning och rynkbehandlingar. Detta stavas: hårvård!

Oroa dig inte. Jag kommer inte rekommendera något dyrt schampo eller mirakelbalsam för hundratals kronor. Faktum är att jag själv lagt märke till att de billigaste schampona och balsamen oftast är de bästa! Det finns så många, för olika typer av hår, och jag tror varje kvinna själv måste hitta det som passar bäst för henne och hennes hårtyp.

Nej, detta handlar inte om hårtvätt eller hårprodukter, vilket de flesta kanske associerar med ordet "hårvård". Det finns en annan typ av hårvård som i dag är ytterst försummad: hur vi bär vårt hår. Detta påverkar mer än många tror och kan ha märkbar inverkan på tillväxt, kvalitet och hårlinje. Du som vill ha långt, vackert och friskt hår gör klokt i att bära det på ett sådant sätt att det bevaras och inte utsätts för onödigt slitage.

Om du ser på gamla porträtt eller foton från 1800- och tidigt 1900-tal (innan kort hår blev vanligt på kvinnor, som det ju var under en del av 1900-talet), kommer du att lägga märke till att de ytterst sällan bär utsläppt hår. Det är istället uppsatt i mer eller mindre komplicerade frisyror, eller flätat på yngre flickor. Det finns troligtvis flera anledningar till detta. Dels att det var opraktiskt med utsläppt hår när man utförde hushålls- och jordbrukssysslor, och dels att utsläppt hår historiskt inte alltid ansetts lämpligt att visa offentligt.

De fotografier föreställande kvinnor med utsläppt hår som emellertid existerar visar ofta ett påfallande långt, välmående hårsvall som många av dagens kvinnor avundas. Det råder ingen tvekan om att kvinnorna på den tiden visste något om hårvård som vi inte vet idag. Vad kan det vara? Något som ibland påpekas är att de tvättade håret mer sällan än vi gör idag. För dem kunde det gå en månad mellan hårtvättarna. För de flesta av oss funkar det dock inte att tvätta håret som på 1800-talet. Svett, föroreningar och damm mår inte håret bra av och självklart skall du tvätta håret när du känner att du behöver det. Hur ofta det behövs är väldigt individuellt, det finns inget rätt och fel i det fallet. Själv tvättar jag håret 1-2 gånger i veckan. Kom bara ihåg att inte reda ut det förrän det torkat, blött hår är extra känsligt. Och bästa sättet att torka är turban eller i luften - hoppa över hårfönen, så gör du ditt hår en stor tjänst.

För övrigt kan nämnas att kvinnor förr inte använde p-piller, vilket många gör idag. Vid sidan om flera andra biverkningar kan p-pillret försämra håret, vilket man knappast blir informerad om.

Många av de gammaldags håruppsättningarna är baserade på antingen en eller flera flätor som sedan sätts upp med hårnålar. Flätan är en skonsam frisyra, eftersom den skyddar längderna, och kan bäras som den är eller sättas upp. In-och utbakade flätor är också fint att variera med (se bara till att inte dra åt för mycket framme vid pannan, börja hellre en bit bak), men till vardags skulle jag nog säga att en "vanlig" fläta är snällast mot håret.

Idag har de flesta kvinnor och tjejer antingen helt utsläppt hår, eller hästsvans, en stark kontrast mot forna tiders flätade och uppsatta hår. Men dessa moderna frisyrer skyddar inte håret, och när det gäller hästsvansen kan det till och med vara direkt dåligt:

Någonting du inte kommer hitta på gamla foton, åtminstone inte i någon större utsträckning, är hårt bakåtkammat hår och höga tofsar. Dessa frisyrer är nämligen riktigt dåliga för håret, något kvinnorna förr tycks ha varit medvetna om på ett helt annat sätt än idag. Stramande frisyrer som bakåtkammat hår och höga tofsar (såklart även en fläta ur en hög tofs), som utövar tryck, kan slita mycket på håret och dessutom på sikt få hårlinjen att gå bakåt, något som ju vanligtvis inte händer hos kvinnor. Om hårsnodden har metall på sig blir det hela ännu värre. Detta har blivit allt ovanligare, men de vanliga hårsnoddarna är ändå inte särskilt bra för håret.

Om du vill ha hästsvans är det bättre att ha den mycket lägre, närmare nacken, och använda en tygklädd snodd (scrunchie) eller en spiralsnodd (ser ut som en gammal telefonsladd). Samma sak gäller för att fästa ihop en fläta längst ned - det finns små tygklädda snoddar som är perfekta för detta ändamål. På så sätt slipper du dra ut hårstrån i onödan.

Gör aldrig åtstramande frisyrer med hårt bakåtkammat hår - en bena är så mycket bättre. Detta gäller i synnerhet om du har långt (= tungt) hår.

Om du har förhållandevis långt hår kommer du istället kunna göra vackra uppsättningar som inte alls är särskilt svåra. En vanlig fläta som rullas till en bulle och fästs med hårnålar är en fin, praktisk och enkel frisyra. Se bara till att hårnålarna inte är vassa, så slipper du riva dig i hårbotten. En annan av mina favoriter är en slags kringla som görs av två flätor (se nedan). Dessa typer av uppsättningar skyddar håret från mycket av den yttre påverkan det utsätts för under dagen. Frisyren håller hela dagen, så att du inte behöver tänka på att rätta till håret. Det påstås också att håret växer snabbare eftersom mycket av det slitage topparna vanligtvis får utstå, elimineras.

Genom att variera mellan olika typer av skonsamma frisyrer, kan håret bli mer välmående, tjockare (eftersom behovet att reda ut tovor minskar, och därmed lossnar det mindre) och mindre slitet. Jag är övertygad om att detta är en av nycklarna till det vackra hår vi kan se att många kvinnor för 150 år sedan hade.

Jag är ingen frisör eller hårexpert. Jag har kommit fram till ovanstående av egna erfarenheter och iakttagelser samt intresse för historisk hårvård. ■ *Melinda Andersson-Engström*

”Kringlan”

1. Gör två helt vanliga flätor.
2. Tag den ena under den andra och fäst upp med klämmor.
3. Gör likadant på andra sidan. Använd gärna hårnålar för att hålla flätorna bättre på plats.
4. Tag bort hårsnoddarna om du tycker att de är i vägen. Pilla sedan in hårets ände under de korslagda flätorna.
5. Fäst med en hårklämma.
6. Gör likadant på andra sidan. Använd hårnålar för att ytterligare stabilisera frisyren där det behövs.
7. Färdigt!

Fars Dag

Älskade Far i himmelen,
 tack för att du älskar oss med ditt Fadershjärta.
 Vi ber Dig, denna Fars dag och alltid
 att vägleda och skydda hjärtan
 hos alla män i faderliga roller,
 som strävar efter att älska med ditt hjärta.
 Ge dem rena, kyska, modiga och kreativa hjärtan
 som aldrig tröttnar på att tjäna dem de är kallade att älska.
 Ge dem hjärtan som söker upp sina nära och kära
 och vänd deras blick mot Dig,
 som är kärleken.
 Amen.

Gunnel Jönsson

Boktips

Författaren Esther Ahmad har skrivit två väldigt intressanta böcker. Den första heter "Defying Jihad" ("Hon trotsade jihad") och handlar om författarens bakgrund och liv. Den andra heter "Unveiled" och den handlar om Bibeln, Koranen och kvinnor. Den utgår mycket från en internetkonversation författaren hade med en muslimsk man i hennes hemland Pakistan. Båda böckerna är väldigt fängslande, så det är svårt att sluta läsa/lyssna.

"Hon trotsade jihad" går att beställa från t.ex. Nyamusik.se. Den andra boken finns tyvärr inte på svenska, men går att köpa som e-bok på Amazon.com eller som ljudbok på Audible.co.uk. ■ Rebecka Johansson

Välkommen till Qvinnonätverket

Qvinna

Qvinnonätverket vänder sig till konservativa kvinnor som är intresserade av familj och samhällsfrågor. Oavsett om du är troende eller ej, men innehar kristna värderingar som bygger på värdekonservativ grund såsom etik och moral, så kommer du att känna dig som bland syskon. *Välkommen hem!*

Vad gör vi? Qvinnonätverket har zoom-möten i utbildningssyfte där ni som deltar på mötena kan ställa frågor till våra inbjudna talare. Qvinnonätverket står upp för familjen och ser inte mannen som ett hot, utan vi vill att **familjeenheten** skall värnas.

*Qvinnonätverket har ett eget magasin
där intervjuer blandas med en unik uppsättning
av vetenskapsartiklar och historiska artiklar
som vanlig media inte framhäver.*

Qvinnonätverket står för liv från befruktning till att vi dör en naturlig död. Qvinnonätverket motsätter sig all form av den genus- och sexualundervisning som sker i våra skolor och förskolor i dagsläget. Vi vill ta tillbaka uppfostran från skolan till föräldrarna. Vi anser att omvärldens syn på många samhällsfrågor, ofta i de fall när man säger att man "har tolerans", egentligen är uppenbar misskötsel av samhällssystem och människor. Vi vill vara aktiva i att försvara grundstenarna i samhället och för att bemöta detta behöver vi kunskap och **lära av varandra**. Okunskap är ingen ursäkt - vi kan skina genom kunskap.

Kom och bli en av oss, gör din röst hörd eller välj att bara kunna ta emot information. Vi vill stärka just dig som är kvinna att vara den du är: *kvinna*.

Med vänlig hälsning,
Qvinnonätverket

Kontakt: qvinnor@outlook.com

Magasin Qvinna Nr 5 | 2024-11-24

Ansvarig utgivare: Föreningen Qvinnonätverket | Texter: Johanna Carsbrant, Gunnel Jönsson, Melinda Andersson Engström, Rebecka Johansson, Karin Köhnberg, Susanne Rogesund, Anna Braw, Carl-Henrik Karlsson, Therese Nilsson, Lena Arvidsson Artman, Monica Vaughan | Redigering: Rebecka Johansson, Karin Köhnberg
Bilder: privata bilder, Pexels, istockphoto, Wikimedia Commons (fria bilder).

Qvinnonätverket - i samverkan med Kristna Värdepartiet

Vision: att nå alla konservativa kvinnor i Sverige
Välkommen med kommentarer och/eller förslag på artiklar

Kontakt: qvinnor@outlook.com

www.qvinnonatverket.se

www.kristnavardepartiet.se

Vi finns på följande sociala medier: [facebook](#), [instagram](#)

